

Vire

Ömer Seyfettin

Vire — Ömer Seyfettin

İlk yayın: Yeni Mecmua, 11 Ekim 1917, sene 1, sayı 14 (kaynak: Vikikaynak sayfa notu)

Ömer Seyfettin 1920 yılında öldü. 5846 sayılı Fikir ve Sanat Eserleri Kanunu'nun 27. maddesi uyarınca eserin özgün metni kamu malıdır.

Metin, Vikikaynak (tr.wikisource.org) aktarımından alınmıştır:

<https://tr.wikisource.org/w/index.php?title=Vire&oldid=166554> (revizyon 166554). Bu aktarım Creative Commons Atıf-AynıLisanslaPaylaş 4.0 (CC BY-SA 4.0) lisansı ile paylaşılır; bu PDF de aynı lisansla serbestçe paylaşılabilir.

pdfkitaphane.com

İki senedir Goça taraflarını alan, talan eden on altı bin kişilik Türk ordusundan şimdi, bu kalede yadigâr gibi, yüz elli asker kalmıştı. Onlar da işte iki yazdır padişahın gelmesini bekliyorlardı. Mutlaka alınacak olan "Kızılelma"nın yolu buradandı. Sonbahar başında bir gece Hamza Bey'in ulaklarından bir genç gelmişti. Ondan padişahın Acemistan hudûdunda olduğunu öğrendiler. Vâkıâ cephaneleri çoktu, silahları mükemmeldi. Lâkin sadece üç dört aylık erzakları vardı. Ne yapacaklardı? "Tata"ya giden geçitler kapalıydı. Etrafta her nevi kuşlar uçuşuyor... Ama, hiçbir kervan geçmiyordu.

* * *

Yüksek burcun demir saçaklı küçük penceresinden ufukları ormanlarla, dağlarla çevrilmiş ıssız vadiye dalgın dalgın bakan Barhan Bey:

— Allah kerim...

Diye başını salladı. Böyle sabahleyin erkenden karşısına dikilen, ihtiyar sipahi zâbiti Mahmud Ağa, çok endişede idi. Daha erzak bitmeden Adelsberg, Riskinç, yahut Breg kasabalarına bir akın yapılmasını teklif ediyordu:

— "Grobing" çok zengindir. Ah, orasını vurabilsek...

Dedi.

— Ey, kaleyi ne yapacağız?

— İçinde elli kişi muhafız bırakırız...

— Sonra yüz kişiyle nasıl akın ederiz?

— Basbayağı...

— Fakat elli kişi bu kaleyi tutamaz.

— Biz on gün içinde döneriz.

— On gün değil, on saat içinde neler olur...

Barhan Bey, pek çok düşünen, hiç faka basmayan, akıllı cesurlardandı. Küçük, siyah gözleri daima karanlık bir inin

derinliklerinden bakar gibi parlardı. Ne asıldı, ne de kul.. Şehzâde Beyazîd'in bütün Anadolu'yu hayrette bırakan meşhur pehlivanı kahraman Kuduz Ferhad'ın üvey kardeşiydi. Lâkin ona hiç benzemezdi. Kuduzun çelik zırhları kağıt gibi yırtan pençeleri, kalın demir kalkanları bir dokunuşta delen yumruğu, çeki taşı pamuk torbası gibi zahmetsizce kaldırıp, yirmi adım öteye atıveren bazusu Barhan Bey'de yoktu. Barhan Bey'in kısa vücudu, yuvarlak omuzları üstünde, hatta biraz sakil görünen kocaman bir başı vardı. Ağırlığından daima bir tarafa eğilmiş gibi duran bu başın içinde sönmez ateş, sönmez bir zekâ alevi tutuşuyordu. İşte bu mukaddes alev, onu daha pek genç iken en namlı kumandanların sırasına yükseltti. Yıllarca süren muharebenin hudutsuz meydanındaki en son nokta, en ileri kale, padişahın emriyle ona emanet edilmişti. Ordu gelinceye kadar ne yapıp yapıp, bu ücra kaleyi bırakmamak vazifesi idi. Halbuki akın için askerinden bir kısmını ayırsa, düşman hemen haber alacak, fazla kuvvetle kaleye yüklenecekti. Hem kuvveti ikiye ayırmak hiç münasip değildi. Zaten kuvvet de ne idi? Yüz elli kişi... Sipahi Mahmud tekrar sordu:

- Erzak bitince ne yapacağız?
- Allah kerim...
- Ama, kışın akın güç olur, beyim.
- Allah kerim...
- Nasıl?
- Mesela bakarsın ki ganimet ayağımıza gelir.
- Ya ganimet gelmeden bir muhâsaraya uğrarsak?
- Yine Allah kerim...
- ...

Mahmud Ağa'nın hakkı vardı. Burası ummanın ortasında kaybolmuş öksüz bir ada gibiydi. En yakın kasabaya ancak iki üç

günde gidilebilirdi. Kış bastırırsa erzak tedariki imkansızdı. O vakit kaleyi bırakıp mutlaka Tata'ya çekilmek icap edecekti. Halbuki yüz elli kişiyle günlerce düşmanın, martolosların, oskofların, morlokların, haydukların arasından nasıl geçilirdi? Mademki padişah henüz Rumeli'ye geçmemişti, artık bu yaz büyük ordu gelmeyecek demekti. Kırk senedir düşman karşısında saç, sakal ağartan Mahmud Ağa, çok itimat ettiği genç kumandanını yine biraz toy buluyordu. "Tevekkül" ile iş bitmezdi. Sıkılarak:

— Böyle bekleyip durmaktan ne çıkar?

Dedi. Barhan Bey güldü:

— Merak etme Mahmud Ağa, Allah kerim...

— Ama...

— Allah kerim, diyorum ya...

— ...

Tam bu esnada açık kapıdan, kısa boylu, pala bıyıklı, tıknaz bir çavuş girdi.

— Beyim, dedi, sağ kuledeki nöbetçi, uzaktan bir kervan gördüğünü haber verdi. Gittim. Baktım. Pek kervana benzetemedim. Galiba asker...

— Çok mu?

— Üç, dört yüz kişi kadar...

Mahmud Ağa:

— Hayduklar olmalı.

Diye mırıldandı. Dayandığı pencereden hızla doğrulan Barhan Bey:

— Bakalım.

Dedi. Odadan fırladı. Mazgallardan sızan hafif bir ziyâyla aydınlanmış dar merdivenleri üçer üçer atladı. Mahmud Ağa'yla

çavuş da arkasından koşuyorlardı. Kuleye çıkınca sabah güneşinin henüz dağılmadığı hafif sislerle örtülü ufka dikkatle baktı:

— Şövalyeler.. dedi; bizi muhâsaraya geliyorlar.

İyi görmeyen Mahmud Ağa sordu:

— Nereden anladınız?

— Mızraklarından, bayraklarından... Yanlarında iki de top var...

— Şimdi ne yapacağız?

— Allah kerim... Acele yok. Düşüneceğiz.

* * *

İki saat sonra şövalyelerin gürültücü ordusu kaleyi iyice sarmıştı. Barhan Bey, demir kapıyı kapattı. Müdafaadan başka çare yoktu. Zira kalenin medhali pek dardı. Huruç hareketi imkansızdı. Hafif bir yayılım ateşi bile buradan kimseyi çıkartmazdı. Herkes silah başında tetik duruyor, yirmi kişi, hiç dinlenmeden palanganın iç avlusundaki büyük dibekte evvelce hazırlanmış kömürleri dövüyordu. Bu kömürlerin dövülmesi bitince kumandan, cephaneliği açtırdı. Kapının önüne gelen ilk on iki çuvalın üst taraflarından birer karış kadar barut aldırdı. Başka bir çuvala koydurdu. İçlerinden barut alınan çuvalların üst taraflarını da dövülen kömür tozlarıyla doldurttu. Ağızlarını yine eskisi gibi bağlattı. Sonra sarnıcın başına koştu. Yanından hiç ayrılmayan genç silahtarına:

— Benim odamda, kapının arkasında iki büyük kutu var. Haydi, çabuk onları getir.

Dedi. Yukarıdan koşa koşa gelen sipahi zâbiti Mahmud Ağa kumandana yaklaştı.

— Hücum başlayacak, beyim, emret, topları dolduralım!..

— Hayır, toplara lüzum yok.

— Onlar toplarını kurdular.

— Kursunlar.

— Ey, biz ne yapacağız?

— Bekleyeceğiz. Gaazîlere söyle, ben yukarı gelinceye kadar ateş etmesinler.

— Başüstüne.

Mahmud Ağa ayrılmadan silahtar kutuları getirdi. Barhan Bey kendi eliyle kutunun birini açtı. Sarnıca boşalttı. Bu siyah bir tozdu. Silahtara:

— Elindekini de git, kuyuya boşalt.

Dedi. Sonra anlamadan bakan Mahmud Ağa'ya güldü:

— Artık serbestçe "Vire"yi konuşabiliriz.

— Ne? "Vire"yi mi?

— Evet.

— Sahi mi söylüyorsunuz, beyim?

— Sahi ya.

— Cephaneliğimiz barut dolu, silahlarımız mükemmel, gaazîlerimiz hazır, üç aylık yiyeceğimiz de var. Biz nasıl teslim oluruz?

—

— Kalede kimse buna razı olmaz, beyim.

— Nene lazım. Sen şimdi benimle gel, yukarı çıkalım.

Barhan Bey, gülümseyerek, bedenlere çıkan taş merdivene doğru yürüdü. Biliyordu ki Türk askeri çok itaatlidir. Kumandanları ne söylerse hemen yaparlar. Fakat yalnız bir emre karşı itaat göstermezler. O da "teslim emri"dir. Türk, ölmeyi teslim olmaya tercih eder... Evet, "Vire"ye kimse razı olmayacaktı. İçinden: "Ama, kandırırım..." dedi. Kalenin üstüne çıkınca Mahmud Ağa'ya döndü:

— Zâbitleri, bölükbaşları, çavuşları çağır. Buraya gelsinler, kendileriyle konuşalım. Haydi...

Emrini verdi. Sonra beden siperlerini dolaştı. Diz çökmüş dışarıya bakan askerin sırtından şövalyeler ordusunu tetkik etti. Üç yüz kişiden fazla idiler. Formaları, silahları muntazamdı. Hiç çapulcuya filan benzemiyorlardı. İki dakika sonra zırhlarını giymiş, tolgalı zâbitler çavuşlar etrafına toplandılar. Barhan Bey bir elini, padişahın son defa ihsan ettiği murassâ kılıca dayamıştı. Ağır, levent bir sükûn ile:

— Ağalar, dedi, görüyorsunuz kaleyi saranlar bizden çok. Belki bizim iki mislimiz... Müdafaada kalsak üç aylık erzakımız var. Çok dayanamayız. Halbuki bu sene bize imdat gelmesinin imkânı yok. Huruç da edemeyiz.

— Niçin?

— Niçin?

Diye mırıldandılar.

— Bakınız niçin? Bu kaleyi biz yapmadık. Vaktiyle düşmandan "Vire" ile aldık. Düşman, galiba burasını yalnız müdafa için yapmış, çünkü hem kapısı çok dar, hem de bir meydana doğru açılmıyor. Kapının karşısındaki, şu gördüğünüz tümsekte, elli kişi yaylım ateşi açsa, dışarıya kimse çıkamaz.

İhtiyar Mahmud Ağa titriyordu:

— Biz teslim olmayız!..

Dedi.

— Hayır, teslim olmayacağız. Vuruşmak için bir meydan bulacağız. Buna razı mısınız?

— Razıyız, razıyız...

— Bana emniyetiniz var mı?

— Var, var.

— O halde ben düşmanla "Vire"yi konuşacağım. Maksadım teslim olmak değil, muharebe etmektir. Varın yoldaşlara söyleyin. Sakın

yanlış fikirlere kapılmasınlar. Benim emrimden dışarı çıkmasınlar.

— Başüstüne, başüstüne...

Diye ayrılan zâbitler, bölükbaşları, siperin arasındaki askerin yanına koştular. Mahmud Ağa, Barhan Bey'in yanında kaldı. Tercümanı çağdırttilar. Asabî adımlarla kapının üstündeki yüksek sipere gittiler. Barhan Bey, tercümana:

— Sor bunlara, ne istiyorlar bizden?

Dedi. Tercüman bağırdı. Şövalyelerin saflarından gayet düzgün bir Türkçe ile cevap verdiler.

— Biz kaleyi istiyoruz, teslim etmezseniz zorla alacağız.

Artık tercümana lüzum kalmadığını gören, Barhan bey, bağırarak kendi konuşmaya başladı:

— Pekâlâ... Kaleyi size bırakalım. "Vire"yi söyleşelim.

.....

— Söyleşelim.

— Biz burada yüz elli kişiyiz. Hepimiz harp eriyiz. İçimizde çocuk, kadın, ihtiyar yok. Siz hücumla bu kaleyi bizden alamazsınız. Cephaneliğimiz ağız ağzına barut dolu. Erzakımız var. Silahlarımız mükemmel. Adamlarınızdan birini gönderin. İçeri girsin. Biz de size bir rehin veririz. Adamınız cephaneliği, silahlarımızı, askerlerimizi gözüyle görsün, yalan mı söylüyoruz, sahi mi? Anlasın. Sonra "Vire"yi konuşuruz.

Aralarında bu teklifin tercümesi biraz uzun sürdü. Şövalyeler kabul ettiler. Kapıdan silahsız bir düşman askeri içeri alındı. Bir sipahi de rehin olarak dışarı verildi. Barhan Bey, kendi eliyle bu askere kalenin her tarafını gezdirdi. Dolu cephaneliği, topları, silahları, askeri ayrı ayrı gösterdi:

— Haydi yiğidim, git, kumandanlarına gördüklerini aynıyla söyle...

Dedi. Bu asker dışarı bırakılarak, verilen sipahi de içeri alındı. Yarım saat geçti... Barhan Bey siperde bekliyordu. Henüz cevap verilmemişti.

On dakika daha geçti.

Deminki Türkçe ses ansızın sordu:

— "Vire" için şartlarınız ne?

Barhan Bey bağardı:

— Biz iki senedir burada bekliyoruz. Artık ordumuzun gelmeyeceğini anladık. Bize müsaade edin. Silahlarımızla dışarı çıkalım. Atlarımızı, cephaneliğimizi, erzakımızı size bırakacağız. Aşağıya, memleketimize doğru çekilip gideceğiz.

.....

Şövalyeler, bu teklifi kısa bir müzakereden sonra kabul ettiler. Cephaneler, toplar, atlar, erzak ellerine geçtikten sonra muharebeye, hücumu ne hacet vardı? Zaten bu yüz elli Türk yolda açlıktan ölecekti. Tata'ya kadar yollarda binlerce martolos kaynıyordu. Kaleyı bırakmak, sahipleri için muhakkak ölüm demekti. Fakat... Barhan Bey'in sesini yine duydular:

— "Vire"yi bozmayacağınıza nasıl teminat vereceksiniz?

— ...

Şövalyeler, namusları üzerine söz vermek istediler. Barhan Bey bunu kâfi görmedi. Vâkıâ onlar hakikatte "Vire"yi bozmasını düşünmüyorlardı. Türkler'den zorla muharebe ile kale almanın ne çetin şey olduğunu hepsi bilirdi.

— Nasıl teminat isterseniz veririz, dediler.

Barhan Bey istediğini söyledi:

— Biz yüz elli kişiyiz. Siz üç yüzden fazlasınız. Evvela iki kısma ayrılınız. Bir kısmınız bütün silahlarını öteki kısma versin. Silahlarımızın adedi müsâvi olsun. O vakit emniyetle kapıdan

çıkartır. Sonra biz çıkınca evvela silahlılarınız, sonra silahsızlarınız kaleye girsün. Biz size birçok cephane, top bırakıyoruz. Siz de toplarınızı içeri alın. Yalnız şu karşıdaki tepelere varıncaya kadar kaleden dışarı çıkmayacağınıza söz veriniz.

....

Bu teklifin müzakeresi de epeyce sürdü. "Vire"yi zaten bozmayı hiç düşünmeyen şövalyeler, bu teminatı vermekte bir beis görmediler. Sert kumandalarla askeri ikiye ayırdılar. Bir kısmını silahsız bıraktılar. Kalenin açılan kapısından yayan olarak en önde Barhan Bey çıktı. Arkasından, tüfekleri, okları, kalkanları, tolgaları, zırhları parlayan, kaplan postlarına bürünmüş yüz elli cengâver göründü. Silahların, kılıçların şıkırtısından başka hiçbir sada işitilmiyordu. Kapıdan iki yüz adım kadar uzaklaştılar. Düşman askeri, boş kalan kaleye sevinç naraları, zafer hurrâları atarak giriyorlardı. Hemen burcun kulesine bayraklarını çektiler. Çifte katırlara yüklü toplarını da dar kapıdan soktular. Dışarıda, yalnız ağırlıkları, cephaneleri, mekkâreleri kalmıştı.

* * *

Barhan Bey ansızın haykırdı:

— Mahmud Ağa, çabuk tümseği tut...

Kaleden elli kişi ile bir anda kopan Mahmud Ağa, kale kapısının ta karşısındaki tepeye fırlayıverdi. Barhan Bey'in kumandasıyla yalınkılıç kırk kişi de, sol taraftaki çalılık kenarında duran düşman cephanesinin, mekkârelerinin üstüne canlı bir çığ gibi düştü.

Kaleyi alan galipler, aman verdikleri mağlupların bu garip hareketlerinden evvela bir şey anlamadılar. "Ne oluyor?" diye bedenlerden bakışıyorlardı.

Türkçe sordular:

— İşte biz kalenin içindeyiz... Neye gitmiyorsunuz?

Barhan Bey'in kahkahası cevap verdi:

— Sizi muhâsara ettik. Hemen teslim olun!

— ! ! ! !

—

— ? ? ? ?

Derin bir sükût...Sonra müthiş bir uğultu... Bedenlerin siperlerinde koşuşmalar... Küfürler, kumandalar... Barhan Bey'in bulunduğu tarafa oklar atılmaya başladı. Şaşkın galipler, dışarıdaki ağırlıklarının, cephanelerinin zaptolunduğunu, yük muhafızlarından kesilmeyenlerin bağlanarak esir edildiğini görünce, bütün bütün şaşırdılar. Kale kapısından dışarı atılmak isteyenleri, tümsekteki Mahmud Ağa'nın sipahileri okla, kurşunla birer birer deviriyordu.

Gürültü içinde Barhan Bey'in sert sesi tekrar işitildi:

— Bre şövalyeler! Yazık size! Son kurşunlarınızı atıyorsunuz, cephanelerinizi zaptettim. Sonra ne yapacaksınız. Tüfekleriniz ellerinizde çoban sopası gibi kalacak. Bu dar kapıdan çıkamazsınız. Kim isterse denesin. Gelin, teslim olun, "Vire"yi konuşalım...

.....

Yavaş yavaş silah sesleri kesildi. Ama bir cevap çıkmadı. Bir dakika evvelki galiplerin bu acıklı, bu şaşkın sükûtuna parça parça cevap verir gibi, Barhan Bey fasılalı narasına devam etti:

— Bıraktığım toplar boştur. Cephanelikte barut diye adaminize gösterdiğim çuvallar kömür tozu doludur. İsterseniz gidip bakın...

.....

— Kuyu ile sarnıcın suları da zehirlenmiştir. İsterseniz alınız bakınız, ölmek isterseniz bir damla tadınız.

.....

— Şimdi "Vire"yi reddedip teslim olmazsanız, üç gün sonra susuzluktan öleceksiniz. Yahut yine teslim olacaksınız. O vakit aman

vermem...

.....

— Düşünün, taşının. Avucumun içindesiniz. Bir yere kaçamaz, kurtulamazsınız."

.....

Kalede bir gürültüdür gidiyordu. Dar kapının önünde, zırhlı oklar, çatal kurşunlarla yaralananlar acı acı inliyorlardı. Siperlerde koşuyorlar, topları yerlerinden oynatıyorlar, eğilip asabî, korkunç nazarlarla aşağıya, deminden "Vire" ile bıraktıkları müthiş mağluplarına bakıyorlardı. Bir saat sürmedi; kalede akıl, muhakeme, şaşkınlığa galebe çalar gibi oldu. Sarnıçla kuyunun simsiyah suyunu, cephanelikteki açılan çuvalların kömür tozlarıyla dolu olduğunu gören şövalyeler vaziyetlerinin vahâmetini takdir ettiler. Su yoktu. Barut yoktu. Kalenin dar kapısından çıkmak imkânı yoktu. Öyle korkunç bir künde gelmişlerdi ki... Artık "Pes" demekten başka çare yoktu!

Biraz evvel şövalye saflarının arasından bedenlere teslim teklif eden Türkçe ses, bu sefer bedenlerden aşağıya, pusulara yatmış yeni muhâsırlara haykırdı:

— Kaleyi size bırakacağız, "Vire"yi konuşalım.

.....

— Konuşalım...

— ...

Şövalyeler, şart olarak silahlarıyla beraber cenûba gitmelerini teklif ediyorlardı. Barhan Bey kabul etmedi. Barutsuz, susuz, bir kale ne işe yarardı? Bu kaleyi alıp içine girmek zaten tuzağa düşmek demektir. İşte buna kendileri bir misaldi! Şövalyeler, Barhan Bey'e şartlarını sordular. Onun şartları gayet mâkul, gayet basitti. Kalede kapalı kalanlar tüfek, ok, kılıç, kama, meç, topuz, kalkan, piştov gibi

ne kadar silahları varsa hepsini bedenlerden aşağı atacaklardı. Barhan bey bunları sayıp topladıktan sonra kalenin içinde herkesin silahsız kaldığına emniyet getirirse bir "şart" ile canlarını bağışlayacaktı.

— O şart ne?

Diye haykırdılar.

— Silahlarınızın hepsi aşağıya atılmadan bu şart söylenilmez.

.....

* * *

Kalede kapalı kalanlar, Barhan Bey'in karşısında, ümitsiz bir inatla üç gün daha dayandılar. Geceleri dar kapıdan çıkmaya çalışıyorlardı. Fakat aksi gibi ayın on dördü idi. Her taraf gündüzden daha aydınlıktı. Sipahiler, dar kapıdan kayan her gölgeyi hemen deviriyorlardı. İçeride dudaklar kurumuş, susuzluk cana tak demişti. Cephaneleri de tükeniyordu. Sonlarını, akıbetlerini düşünmeye başladılar. Nihayet "Vire" şartını anlamak için silahlarının hepsini kalenin bedenlerinden aşağı atmaya karar verdiler. Dördüncü günü sabahı burcun etrafında ansızın bir ok, yay, kılıç, kalkan, tüfek, meç yağmuru başladı. Bu yağmur beş dakika kadar sürdü. Yeniçeriler, sipahiler, azepler için bu silahları kucak kucak toplayıp tümseğin arkasına taşıdılar. Barhan Bey, hepsini dikkatle saydırdı. Denk denk bağlattı. Tam üç yüz kişinin silahları olduğuna kanaat getirdi. Sonra askerleriyle beraber kalenin kapısına doğru ilerledi. Bağırды:

— Hepiniz iç avluya toplanın!

Silahsız düşman, kendi lisanlarıyla tekrarladıkları bu emre bir koyun sürüsü usluluğu ile itaat etti... Barhan Bey, yalnkılıç sipahilerle kapıdan girdi. Avlu dolmuştu. İstese şimdi hepsini kılıçtan geçirebilirdi. Ama, hayır... Ona kafa değil... Erzak lazımdı.

— Şövalyelerle asilzadeler bu tarafa ayrılınsın.

Dedi. Parlak zırlı, tüylü tolğaların etrafında altın siperleri göze çarpan cesur   valyeler, gümüş tokalı kemerler bağlamış zengin asilzadeler bir tarafa toplandılar. Sayıldı. Bunların hepsi elli ki iydi.

— Kumandanınız kim?

Diye sordu. İçlerinden iri, kırmızı sakallı bir adam ilerledi. Yüzü sapsarıydı. Bu, meşhur muhariplerden Petonle  idi. Uğradığı susuzluk, cephanesizlik vartasından ziy de, vuru arak namusk rane ölmek ihtimalinin ademi onu bitirmi ti. Barhan Bey, tercüman vasıtası ile dedi ki:

— Asilzadelerle   valyeleri rehin gibi kalede tutacağım. Sen iki yüzelli silahsız askerinle var, git, bir ay içinde bana mutlaka bin  val un, be  yüz kazevi pirinç, be  yüz koyun, iki yüz tulum yağ, yüz tulum peynir, yüz tulum pekmez getireceksin. Bir ay içinde bu istediklerim kaleye gelmezse, rehin tuttuğum elli kişiyi keseceğim.

Prens Petonle , daha beter sarardı, dudaklarını ısırđı. Bu  art, felaketin en müthiş taraftıydı. Barhan Bey tercümana:

— Sararıyor, sor bakalım, çok susamı  mı?

Dedi. Petonle  cevap vermedi. Barhan Bey'in emriyle sipahiler avlunun ortasındaki kuyuya ko tular. Bir kova su çektiler. Kovayı getirince, doldurulan kupayı evvela Barhan Bey i ti:

— Korkmayınız, ne sarnıç ne de kuyu zehirlidir, dedi, ben sizi aldatmak için yalnız içine biraz siyah boya attım. Siz tatmaya korkunuz. İnsan ölümden bu kadar korkarsa çok yanılır.

Kupayı kumandana verdi.    gün susuz duran kumandan kendine uzatılan şeyi reddedemezdi. Artık silahsız esirler kuyunun başına        lerdi... Barhan Bey, rehinlerin sol kuledeki ta  odaya götürülmesini emretti. Sonra kumandanı alarak cephaneliğe

götürdü. Barut çuvallarının üst taraflarını döktürttü. Bir karış aşığalarının kömür tozu olmadığını gösterdi:

— Anladın ya... Baruta ihtiyacım yok. Ne vakit istersen beni muhasaraya gel.

Dedi. Üç gündür kirli renginden korkup tadamadıkları suları kana kana içince biraz canlanan silahsız düşmanlar, önlerinde yayan kumandanları, gözleri yerlerde, dalkılıç sipahilerin şakaları arasında, dar kapıdan, ikişer ikişer çıkarak, geldikleri tarafa doğru, miskin miskin gittiler.

* * *

Bir ay geçmeden rehin asilzadelerle şövalyeleri kurtarmak için Prens Petonleç'in gönderdiği büyük erzak kervanı kalenin önüne yıkıldı. Dolu çuvalar, şişkin kazeviler, ağır tulumlar, birer birer içeri taşınyordu. İç eyaletlerden çok uzaklardaki bu garip kalecik, mutlaka "Kızılelma"yı alacak büyük ordunun gelmesini, artık birkaç yıl daha rahat rahat bekleyecekti.